

Finnair, lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle 30.5.2022

Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023-2026

Finnair kiittää eduskunnan valtiovarainvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta asiasta, teemana pakotteiden toimialakohtaiset vaikutukset. Selonteko antaa eittämättä hyvän pohjan julkisen talouden suunnitteluun.

Kuten selonteossa todetaan, valiokunnan käsittely selonteosta ajoittuu aikaan, jolloin kansantalouteen kohdistuu useita epävarmuustekijöitä, ennen kaikkea koronapandemian talousvaikutukset ja Ukrainan sotaan liittyvät Venäjän talouspakotteet. Molemmilla on ollut Finnairin toimintaan dramaattisia vaikutuksia.

Vaikka lentoliikenteen vaiheittainen elpyminen käynnistyi vuoden 2021 jälkimmäisellä puoliskolla matkustusrajoitusten löyhentämisen ja rokote kattavuuden kasvamisen seurauksena, Finnairin liikevaihdon taso oli yhä edelleen alle 30% vuoteen 2019 verrattuna. Matkustusrajoitusten keventyessä eri puolilla maailmaa, Finnairille keskeisillä markkinoilla Kaakkois-Aasiassa rajoitukset ovat kuitenkin jatkuneet merkittävinä.

Aasian liikenteen merkitys Finnairin liiketoiminnalle ja sen tuloksellisuudelle on kriittinen. Venäjän ilmatilan sulkeutumisen jälkeen Finnair voi operoida vain pienen osan siitä liikenteestä, joka Aasia-verkostossa oli vuonna 2019. Jäljellä oleva liikenne tulee tehdä Venäjän ilmatila kiertäen joko pohjoista tai eteläistä reittiä. Lentoaikojen kasvaessa rajusti kustannusrakenteet kärsivät ja samalla Finnairin ja Suomen maantieteellinen etu, mahdollisuus operoida Helsingistä Itä-Aasian kohteisiin ja takaisin 24 tunnin rotaatiolla on Aasian liikenteessä menetetty. Siinä missä Finnair operoi vuonna 2019, ennen koronakriisiä, 89 viikoittaista lentoa Itä-Aasiaan, tällä hetkellä lentoja on 13.

Valtioneuvoston selonteko käsittelee laajasti Venäjän talouspakotteiden vaikutuksia Suomelle ja Suomen taloudelle. Selonteossa ei kuitenkaan kiinnitetä juurikaan huomiota Suomen saavutettavuuden heikentymiseen Venäjän ilmatilan sulun vuoksi. Liikenne-toimialaa käsiteltäessä selonteko ei mainitse lentoliikenteelle, ja sitä kautta Suomen saavutettavuudelle, kohdistuvia seurauksia lainkaan (pois lukien maininta takausvastuista koronapandemian tukitoimiin liittyen). Sujuvat yhteydet maailmalle ovat Suomen talouden elinehto.

Venäjän ilmatilan käytön sulkemisen vaikutukset Finnairille ja Suomelle ovat moninkertaisesti merkittävämmät kuin muille EU-maille ja eurooppalaisille lentoyhtiöille. Samoin Helsinki-Vantaan lentoasemalle, jonka kehitys Euroopan ja Aasian välisen lentoliikenteen solmukohtana on ollut kansallinen projekti, tuokien suomalaisen elinkeinoelämän kannalta elintärkeää tavara- ja henkilöliikennettä. Niin kauan kuin Venäjän ilmatila säilyy suljettuna, Suomen lentoliikenneyhteydet pysyvät rajoitettuina. Tämä tarkoittaa merkittävää kilpailuhaittaa Suomesta itään operoiville yhtiöille. Mitä pidempään ilmatilan sulkua jatkuu, uhkana on markkinaosuuksien menetys muille yhtiöille, osin eurooppalaisille, mutta ennen kaikkea Itä-Aasian ja Lähi-idän yhtiöille. Tämä puolestaan voi tarkoittaa lisääntyviä tuotantokustannuksia suomalaisille yrityksille, niin henkilömatkustuksen kuin lentorahdin näkökulmasta. Julkisen talouden suunnittelussa on syytä varautua Suomen saavutettavuuden heikentymisen kautta syntyviin mahdollisiin lisäkustannuksiin.

Finnair kiittää selontekoa siitä, että se nostaa esiin digitalisaatioinvestoinnit liikennesektorille. Vaikeassa taloustilanteessa ko. investoinneilla voidaan parantaa lentoliikenteen kilpailukykyä (myös tavaraliikenteessä), sekä myös tukea liikennemuotojen yhteen toimivuutta.

Lisätietoja: yhteiskuntasuhdejohtaja Sami Lahdensuo, sami.lahdensuo@finnair.com, p. 050 4141715

